3 Statystyka

3.1 Średnia i wariancja próby losowej

Szablon programu należy uzupełnić o definicję funkcji aver_varian(const double tab[], size_t n, double *arith_average, double *variance), która oblicza średnią arytmetyczną oraz wariancję zbioru n liczb zapisanych w tablicy tab. Obliczone wartości zapisuje w pamięci pod adresami przekazanymi w parametrach arith_average i variance.

Test 3.1

• Wejście

Numer testu, liczba prób n, n wartości zmiennej losowej.

• Wyjście

Wartości średniej arytmetycznej i wariancji.

• Przykład:

Wejście: 1 4 -1. 0.5 0. 1.5

Wyjście: 0.250 0.812

3.2 Tablica wyników prób Bernoulliego

Dla przypomnienia:

Próba Bernoulliego to eksperyment losowy z dwoma możliwymi wynikami, np. rzut monetą z wynikami 0 (reszka, porażka), 1 (orzeł, sukces) .

Przyjmujemy, że moneta nie jest symetryczna, tzn. zadajemy, jakie jest prawdopodobieństwo p rezultatu "orzeł" – wyniku 1 (dla monety symetrycznej byłoby równe 0.5). Symulację takiego eksperymentu należy zrealizować stosując biblioteczny generator liczb pseudolosowych.

Dla powtarzalności wyników programu należy przyjąć, że wynik próby jest równy 1 gdy wylosowana z przedziału $[0,RAND\_MAX]$ liczba jest mniejsza od $p\cdot(RAND\_MAX+1)$.

Szablon programu należy uzupełnić o definicję funkcji bernoulli $_{\tt gen(...)}$, która generuje losowo tablicę n prób Bernoulliego. Elementami tej tablicy mają być wyniki prób.

Test 3.2

Test symuluje wykonanie rzutów monetą. Wczytuje liczbę rzutów i założone prawdopodobieństwo wypadnięcia orła (wyniku = 1) oraz wyprowadza wyniki kolejnych prób.

• Wejście

Numer testu, zarodek generatora $\mathtt{seed}$, liczba prób n, prawdopodobieństwo p wypadnięcia orła (jedynki).

• Wyjście

Wyniki symulacji n prób.

• Przykład:

Wejście: 2 2 20 0.7

Wyjście: 0 0 1 1 1 1 1 1 1 1 1 0 1 1 1 0 1 1 0 0 1

3.3 Dyskretny rozkład prawdopodobieństwa

Dyskretny rozkład prawdopodobieństwa jest to rozkład prawdopodobieństwa zmiennej losowej, której zbiór możliwych wartości jest przeliczalny. Zdarzeniem losowym w tym zadaniu jest rzut dwoma sześciennymi kostkami do gry w kości. Wartością zmiennej losowej jest suma oczek tych dwóch kostek, czyli liczba z przedziału [2, 12].

Rezultatem tego zadania ma być przybliżony rozkład prawdopodobieństwa tej zmiennej losowej. Przybliżony, bo

- 1. zamiast rzutu kostkami stosujemy generator liczb pseudolosowych,
- 2. wykonujemy tylko skończona liczbę prób.

Szablon programu należy uzupełnić o definicję funkcji two_dice_probab_distrib(double distrib[], int throws_num), która symuluje wykonanie throws_num rzutów dwoma kostkami i zapisuje wartości otrzymanego przybliżonego rozkładu prawdopodobieństwa w 11-elementowej tablicy distrib. Dla uzyskania powtarzalności wyników, losując liczbę oczek jednej kostki należy tylko raz wywołać funkcję rand().

Test 3.3

Test wczytuje dane, wywołuje funkcję two_dice_probab_distrib(distrib, throws_num) i wyprowadza wartości obliczonego rozkładu.

• Wejście

Numer testu, zarodek generatora seed, liczba prób throws_num.

• Wviście

Wartości rozkładu prawdopodobieństwa w postaci liczbowej.

• Przykład:

Wejście: 3 20 1000

Wyjście: 0.024 0.063 0.091 0.095 0.146 0.159 0.146 0.107 0.089 0.056 0.024

3.4 Dysrybuanta (ang. Cumulative Distribution Function)

Szablon programu należy uzupełnić o definicję funkcji cum_discret_distrib(double distrib[], size_t n),

która na podstawie danego dyskretnego rozkładu prawdopodobieństwa (zapisanego w n elementowej tablicy distrib) oblicza wartości dystrybuanty dla każdej wartości zmiennej losowej ¹). Obliczone wartości dystrybuanty zapisuje w tablicy distrib – na miejscu danych wejściowych.

Test 3.4

Test wywołuje najpierw funkcję two_dice_probab_distrib(distrib, throws_num), która oblicza rozkład prawdopodobieństwa, a następnie wywołuje funkcję cum_discret_distrib(distrib, n), która oblicza wartości dystrybuanty tego rozkładu. Obliczone wartości są wypisywane w postaci liczbowej.

• Wejście

Numer testu, seed, liczba prób (rzutów) throws_num.

• Wyjście

Wartości dystrybuanty obliczone dla kolejnych wartości zmiennej losowej.

• Przykład:

Wejście: 4 20 1000

Wyjście: 0.024 0.087 0.178 0.273 0.419 0.578 0.724 0.831 0.920 0.976 1.000

3.5 Histogram

Szablon programu należy uzupełnić o definicję funkcji histogram(double tab[], size_t n, int x_start, double y_scale, char mark), która w trybie znakowym przedstawia histogram funkcji o n wartościach zapisanych w tablicy tab o długości n. Należy przyjąć założenia:

- 1. Oś zmiennej niezależnej jest pionowa, skierowana w dół. Oś zmiennej zależnej jest pozioma, skierowana w prawo (nie jest rysowana).
- 2. Wartości zmiennej niezależnej są kolejnymi liczbami naturalnymi, począwszy od x_start. Są one pisane od pierwszej lewej kolumny, w polu o szerokości 2 znaków z wyrównaniem w prawo.
- 3. W trzeciej kolumnie są spacje, a w czwartej znaki |, które tworzą oś x.
- 4. Począwszy od 5. kolumny pisane są znaki mark. Liczba znaków jest przeskalowaną i zaokrągloną wartością funkcji. Parametr y_scale jest wartością zmiennej zależnej odpowiadającej szerokości jednego znaku na wykresie.

¹Dla przypomnienia definicji i własności dystrybuanty: https://en.wikipedia.org/wiki/Cumulative_distribution_function, w szczególności wykresy w części Properties ilustrujące punkty skokowe i prawostronną ciągłość dystrybuanty dyskretnej.

5. Wartości funkcji (liczby nieujemne typu double) są wyprowadzane z dokładnością do 3 cyfr po przecinku w każdym wierszu, po jednej spacji na prawo od ostatniego znaku mark.

Test 3.5

Test jest modyfikacją testu 3.3 sprowadzającą się do zmiany sposobu wyprowadzenia wyniku obliczeń - postać liczbowa jest zastąpiona histogramem.

Znak mark jest wczytywany ze strumienia wejściowego. Wartości skali y_scale jest ustalona w funkcji main() (podana w postaci stałej).

- Wejście Numer testu, seed, liczba prób (rzutów) throws_num (jak w teście 3.3) oraz po dowolnej liczbie białych znaków znak mark.
- Wyjście histogram rozkładu prawdopodobieństwa dla rzutu dwoma kostkami

Przykład

```
Wejście: 5 20 1000 *
Wyjście:
 2 | ***** 0.024
 3 | ********** 0.063
 5
  ******* 0.146
 6
  7
 8 | ******** 0.146
  ******* 0.107
 9
11 | ********* 0.056
12 | ***** 0.024
```

Test 3.6

Test 3.6 jest analogiczny do testu 3.5 – jest modyfikacją testu 3.4 sprowadzającą się do zmiany sposobu wyprowadzenia wyniku obliczeń - postać liczbowa jest zastąpiona histogramem.

- Wejście Numer testu, seed, liczba prób (rzutów) throws_num (jak w teście 3.4) oraz znak mark.
- Wyjście histogram dystrybuanty dla rzutu dwoma kostkami.

Przykład

```
Wejście: 6 20 1000 #
Wyjście:

2 | # 0.024
3 | #### 0.087
4 | ######### 0.178
5 | ############ 0.273
6 | #################### 0.419
```

7	1	#################### 0.578
8	1	############## 0.724
g	1	#######################################
10	I	############## 0.920
11	I	#######################################
19	ï	**************************************

3.7 Monty Hall problem, czyli jak wybierać "drzwi", aby zwiększyć prawdopodobieństwo wygranej

Paradoks Monty'ego Halla, w przypadku trojga drzwi (bramek) do wyboru, polega na tym, że intuicyjnie przypisujemy równe szanse dwóm sytuacjom — wskazanie wygranej w jednej z dwóch zakrytych ciągle bramek wydaje się równie prawdopodobne jak wskazanie bramki pustej, bo przecież "nic nie wiadomo". Tymczasem układ jest warunkowany przez początkowy wybór zawodnika i obie sytuacje nie pojawiają się równie często.

Opis problemu: https://pl.wikipedia.org/wiki/Paradoks_Monty'ego_Halla. Szablon programu należy uzupełnić o definicję funkcji monty_hall(int *p_switch_wins, int *p_nonswitch_wins, int n), która symuluje n rozgrywek. Założenia:

- 1. W każdej rozgrywce funkcja wywołuje rand() dokładnie 2 razy.
- 2. W pierwszym losowaniu jest wybierany numer drzwi, za którymi jest nagroda.
- 3. W drugim losowaniu numer drzwi, które gracz wybiera na początku gry.

Funkcja oblicza (i przekazuje przez adresy przekazane do parametrów p_switch_wins i p_nonswitch_wins) ile razy w ciągu n rozgrywek wygrywał gracz, który po otwarciu jednych drzwi zmieniał pierwotną decyzję i ile razy wygrywał gracz pozostający przy początkowym wyborze.

Test 3.7

Test wczytuje liczbę prób (rozgrywek), wywołuje funkcję monty_hall(...) i wypisuje wyniki symulacji.

• Wejście

Numer testu, seed, liczba prób (rozgrywek). n

• Wyjście

Liczba wygrywających decyzji "zmień wybór" i liczba wygrywających decyzji "nie zmieniaj".

• Przykład

Wejście: 7 15 1000 Wyjście: 656 344